

59. izložba osječke Zbirke Balić

Jedinstveni spomenik

Za kulturna zbivanja u Slavoniji i Baranji izložbe osječke Zbirke Balić iz umjetničke kolekcije Milana Balića nesumnjivo su događaj na koji smo i obavezni obratiti punu pažnju. Najnoviju, 59. izložbu ove zbirke, koja je upravo postavljena u Osječkoj ljevaonici željeza i tvornici strojeva, prati i 59. katalog, u kojemu je kao prilog na 18 stranica data bibliografija ranijih 58 izložbi i kataloga, s popisom autora čija su djela iz Zbirke Balić na tim izložbama bila izložena. Ova bibliografija daje uvid u opseg Zbirke i broj umjetnika (više od stotinu) koji su u ovoj Zbirci zastupljeni.

Ako navedemo da se 50. izložba iz Zbirke Balić održala u Osijeku lipnja 1982, ova sadašnja povlači za sobom i priznanje za doprinos koji kulturi zajednice u najširim razmjerama pridonosi aktivnost u prezentaciji umjetničkih djela iz ove kolekcije. Izložbe su se uglavnom održavale u mjestima Slavonije i Baranje (ali i izvan tih granica; na primjer Bačkoj Palanci, Koprivnici, pa i u inozemstvu u Geislingenu, Njemačka), s temom: Spomenici kulture Slavonije i Baranje, Spomenici revolucije u Slavoniji i Baranji, Barok u Slavonjsko-baranjskih sela i dr. s umjetničkim djelima iz Zbirke Balić.

Vrijednost i značenje ovih izložaba upravo su u tome što se izložbe održavaju često u onim malim mjestima koja su daleko od inetersa foruma za prezentaciju likovnih djela. U mjestima koja su na sporednim putevima i kolosijecima, kojima su ove izložbe bile značajni kulturni događaj s tematikom i eksponatima, s originalnim likovnim djelima kakva se u tim mjestima ne ponavljaju.

Konstatacija da je ovih 59 izložaba iz Zbirke Balić priredeno u vremenu od veljače 1978, kada je bila prva izložba u Gradskom muzeju u Vukovaru, pa do danas, još je jedan prilog ocjeni značenja ovih izložaba za kulturni život ove regije. Za pet godina gotovo 60 izložaba!

Zbirka Balić i aktivnost te Zbirke s izložbama je fenomen u kulturi Slavonije i Baranje, koji je po svojoj djelatnosti bez presedana, pa nas stoga i stavlja pred određene dileme. Djela u ovoj zbirci najvećim dijelom su nastala inicijativom Milana Balića. Likovni umjetnici na njegov poticaj prišli su realizaciji svojih djela i po tome je ova zbirka jedinstvena u nizu umjetničkih zbirki u krugu naših kolekcionara. Time su ove izložbe imale i dvostruki učinak, jer su bile istodobno i prezentacija originalnih umjetničkih djela a po na-

mjeni su bile usmjerene na spomenike kulture, na zaštitu tih spomenika naše kulturne tradicije.

Još jedan fenomen vezan je za Zbirku Balić: to je hemeroteca i bibliografija likovnog života Slavonije i Baranje, te arhiv za likovnu umjetnost za tu oblast. Arhiv s gradom daje po svom ospegu i kompletnosti solidnu studijsku osnovu za ocjenu i prikaz likovnog života Slavonije i Baranje. To se vidjelo prigodom izložbe desete kiparske kolonije u Ernestinovu, kada je katalogu izložbe bila priložena bibliografija napisana o radu ove kolonije, sa 137 bibliografskih jedinica – prema dokumentaciji Zbirke Balić. To je prilog, koji ne može podastrijeti ni jedna naša ustanova.

Činjenice koje su vezane za opseg i značenje Zbirke Balić, za broj likovnih djela u ovoj zbirki, s konstatacijom da su sva djela usmjerena na spomenike kulture Slavonije i Baranje, da ovu zbirku prati i kompletna dokumentacija o likovnom životu i o radu i djelovanju umjetnika s tog područja – upućuje nas na konstataciju da je danas i cijela Zbirka Balić, sa svojom kompleksnom strukturom i sadržajem, jedan jedinstveni spomenik kulture Slavonije i Baranje.

Antun BAUER

OKO

12. V. 83 Ag. 24